

Aan de gemeenteraad
van de gemeente Hillegom
d.t.v. de griffie
Postbus 32
2180 AA HILLEGOM

Hobahostraat 92
Postbus 255 - 2160 AG Lisse
Telefoon algemeen : (0800) 95 67 000
Fax : (0252) 345 077
Website : www.isdbollenstreek.nl
E-mail : info@isdbollenstreek.nl
IBAN : NL50BNGH0285099914

Uw brief/kenmerk :
Ons kenmerk :
Bijlagen :
Inlichtingen : Jetty Houtsma/ Dick Witteman
Onderwerp : Verordeningen Participatie

Lisse, 20 oktober 2014
Verzonden: 21 oktober 2014

Geachte leden van de raad,

Per 1 januari 2015 treedt de nieuwe Participatiewet in werking. Als gevolg van de nieuwe wet moet een aantal verordeningen vastgesteld cq. ingetrokken worden. Via deze brief informeer ik u over deze verordeningen. Naast de verordeningen ontvangt u ook de voorlopige beleidsregels voor de tegenprestatie naar vermogen.

Op 16 oktober 2014 heeft het dagelijks bestuur van de ISD Bollenstreek ingestemd met het voorstel om de volgende conceptverordeningen, te weten:

- a. de Verordening Minimabeleid en activering Participatiewet IOAW, IOAZ ISD Bollenstreek 2015
- b. de Verordening Tegenprestatie naar vermogen Participatiewet IOAW, IOAZ ISD Bollenstreek 2015 (inclusief voorlopige uitvoerende beleidsregels)
- c. de Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ, ISD Bollenstreek 2015
- d. de Verordening Cliëntenparticipatie ISD Bollenstreek 2015
- e. de Verordening Individuele studietoelage ISD Bollenstreek 2015
- f. de Verordening re-integratie en loonkostensubsidie Participatiewet ISD Bollenstreek
- g. de Handhavingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ ISD Bollenstreek 2015
- h. de Verordening Verrekening bestuurlijke boete bij recidive ISD Bollenstreek 2015
- i. de Verordening inburgering ISD Bollenstreek 2015

te laten vaststellen door de ISD gemeenteraden, onder gelijktijdige intrekking per 1 januari 2015 van:

- de Verordening Participatie schoolgaande kinderen Wet werk en bijstand
- de Verordening Langdurigheidstoelage ISD Bollenstreek 2012-2013
- de Participatieverordening ISD Bollenstreek 2013 (alleen voor zover het overgangsrecht niet van toepassing is)
- de Verordening Persoonsondersteunend budget ISD Bollenstreek 2014 (alleen voor wat betreft de gemeenten Lisse en Noordwijkerhout) en
- de Maatregelenverordeningen WWB ISD Bollenstreek 2013
- de Maatregelenverordening IOAZ en IOAZ ISD Bollenstreek 2013

De Toeslagenverordening WWB ISD Bollenstreek 2013 vervalt van rechtswege per 1 juli 2015.

Voor de verordeningen g. tot en met i. gelden slechts tekstuele aanpassingen (Participatiewet in plaats van WWB). Er is geen sprake van inhoudelijke wijzigingen.

De cliëntenraad is gehoord en heeft positief geadviseerd over de verordeningen.

Naar aanleiding hiervan verzoeken wij u om:

vast te stellen:

- a. de Verordening Minimabeleid en activering Participatiewet IOAW, IOAZ ISD Bollenstreek 2015
- b. de Verordening Tegenprestatie naar vermogen Participatiewet IOAW en IOAZ ISD Bollenstreek 2015
- c. de Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ ISD Bollenstreek 2015
- d. de Verordening Cliëntenparticipatie ISD Bollenstreek 2015
- e. de Verordening Individuele studietoelage ISD Bollenstreek 2015
- f. de Verordening re-integratie en loonkostensubsidie Participatiewet ISD Bollenstreek
- g. de Handhavingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ ISD Bollenstreek 2015
- h. de Verordening Verrekening bestuurlijke boete bij recidive ISD Bollenstreek 2015
- i. de Verordening Inburgering ISD Bollenstreek 2015

kennis te nemen van:

de Uitvoerende beleidsregels tegenprestatie naar vermogen ISD Bollenstreek 2014-2015 en

in te trekken:

- de Verordening Participatie schoolgaande kinderen Wet werk en bijstand
- de Verordening Langdurigheidstoelage ISD Bollenstreek 2012-2013
- de Participatieverordening ISD Bollenstreek 2013 (alleen voor zover het overgangsrecht niet van toepassing is)
- de Verordening Persoonsondersteunend budget ISD Bollenstreek 2014 (alleen voor de gemeenten Lisse en Noordwijkerhout) en
- de Maatregelenverordening WWB ISD Bollenstreek 2013
- de Maatregelenverordening IOAZ en IOAZ ISD Bollenstreek 2013

Hierbij treft u de volgende stukken aan:

- I. de Verordening Minimabeleid en activering Participatiewet, IOAW en IOAZ ISD Bollenstreek 2015
- II. de Verordening Tegenprestatie naar vermogen Participatiewet, IOAW en IOAZ ISD Bollenstreek 2015 (inclusief voorlopige uitvoerende beleidsregels)
- III. de Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ ISD Bollenstreek 2015
- IV. de Verordening Cliëntenparticipatie ISD Bollenstreek 2015
- V. de Verordening Individuele studietoelage ISD Bollenstreek 2015
- VI. de Verordening re-integratie en loonkostensubsidie Participatiewet ISD Bollenstreek
- VII. de Handhavingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ ISD Bollenstreek 2015
- VIII. de Verordening Verrekening bestuurlijke boete bij recidive ISD Bollenstreek 2015
- IX. de Verordening Inburgering ISD Bollenstreek 2015
- X. en tenslotte het advies van de cliëntenraad.

Hieronder volgt een algemene opmerking en daarna volgt een globale toelichting op de diverse verordeningen.

Algemeen

De Participatiewet heeft betrekking op twee te onderscheiden onderdelen: inkomen en werk.

De aan u voorgelegde verordeningen hebben vrijwel allemaal betrekking op inkomen met uitzondering van de verordening re-integratie en loonkostensubsidie die specifiek gericht is op werk.

Van alle verordeningen kan gezegd worden dat dit technische aanpassingen zijn aan de Participatiewet. Uiteraard geldt voor alle verordeningen dat zij in meer of minder mate financiële consequenties hebben.

Dit geldt met name op het terrein van werk. De middelen voor re-integratie lopen sterk terug en de wetgever schrijft voor dat de WSW klanten, die nu in een dienstbetrekking werkzaam zijn, ondersteund moeten worden. Het is nog niet duidelijk hoeveel geld er vervolgens overblijft om re-

integratie voor andere doelgroepen straks handen en voeten te geven. In aparte notitie(s) wordt u hierover nog geïnformeerd via de projectorganisatie 3D.

De tegenprestatie naar vermogen is een nieuw instrument. Bij dit instrument staat de wederkerigheid voorop (het 'iets terugdoen voor de uitkering') en niet terugkeer naar werk.

De kosten voor de uitvoering van dit instrument worden bij de gekozen doelgroep geraamd op een bedrag tussen de € 300.000 en € 350.000.

Voor de uitvoering ervan zijn geen extra middelen toegevoegd aan het Gemeentefonds.

Vandaar dat in de aan u voorgelegde verordening bepaalde keuzes zijn voorgelegd die betrekking hebben op de omvang van de doelgroep.

De verwachting voor wat betreft de uitvoering van het minimabeleid is dat deze budgettair neutraal kan worden uitgevoerd en in ieder geval voldaan kan worden uit de extra middelen die het kabinet ter beschikking heeft gesteld voor armoedebestrijding. Enerzijds vervallen er allerlei categoriale regelingen en wordt de individuele bijzondere bijstand meer teruggebracht tot haar essentie (geen vormen van groepsbijstand meer), anderzijds wordt de oude langdurigheidstoelage (de individuele inkomenstoelage in de vorm van het POB en de inspanningspremie) verhoogd en ook opengesteld voor uitkeringsgerechtigden met de arbeidsverplichting.

Voor de individuele studietoelage zijn door het Rijk extra middelen beschikbaar gesteld via het gemeentefonds.

I. Verordening minimabeleid en activering

Deze verordening is een vertaling van het gekantelde minimabeleid.

In de notitie "kanteling minimabeleid" 2013, nadien uitgewerkt in de beleidsregels minimabeleid ISD Bollenstreek, is destijds een nieuw minimabeleid beschreven waarin ook vanuit het minimabeleid enerzijds klanten worden gestimuleerd om aan het werk te gaan en anderzijds klanten die dat niet kunnen (extra) financieel worden ondersteund.

Dit heeft geleid tot de (concept) verordening persoonsondersteunend budget (POB) die in 2014 in werking zou treden. Om een aantal redenen is dit niet gebeurd. Eén reden daarvan was de voorziene wijziging van wetgeving, waarbij de WWB per 1 januari 2015 vervangen wordt door de Participatiewet. Die verordening is bij een aantal ISD gemeenten aangehouden tot 1 januari 2015 (gemeenten Lisse en Noordwijkerhout) en bij anderen niet behandeld of niet vastgesteld.

De Participatiewet brengt een aantal wijzigingen met zich mee. Ten opzichte van de WWB legt de Participatiewet meer de nadruk op (individueel) maatwerk. Eén van de gevolgen van dit uitgangspunt is dat vrijwel alle categoriale minimaregelingen worden afgeschaft en dat de langdurigheidstoelage (de grondslag voor het POB) vervangen wordt door de individuele inkomenstoelage.

Door deze versoering van (onder meer) het minimabeleid hoopt de wetgever te bereiken dat klanten in de bijstand meer geprikkeld worden tot uitstroom (activering).

Voor bijstandsklanten met een arbeidsverplichting betekent dit dat zij er onder de Participatiewet voor wat betreft het minimabeleid op achteruit zullen gaan omdat zij niet in aanmerking zullen komen voor de individuele inkomenstoelage. Voorwaarde daartoe is namelijk dat er geen uitzicht bestaat op inkomensverbetering. Zij hebben dat uitzicht evenwel wel, doordat zij betaald werk kunnen verrichten.

Echter de realiteit is dat genoemd uitzicht nog niet betekent dat zij dat betaald werk hebben of ooit zullen verrichten. Met andere woorden: de argumenten die er zijn om bijstandsklanten zonder arbeidsverplichting in aanmerking te laten komen voor de individuele inkomenstoelage gelden ook voor veel van de bijstandsklanten met de arbeidsverplichting.

Daarom is er voor gekozen om in de voorgestelde verordening een zogenaamde inspanningspremie op te nemen, waarvan de hoogte overeenkomt met de individuele inkomenstoelage (die ook nu weer is aangeduid met de term Persoonsondersteunend budget, afgekort tot POB).

Dit is ook reden geweest om voor te stellen de bij sommige ISD gemeenten aangehouden conceptverordening POB in te trekken en te vervangen door de onderhavige verordening Minimabeleid en activering.

Echter – en hier komt het activerende karakter ervan om de hoek kijken zoals de wetgever deze beoogd heeft – deze premie moet wel verdiend worden. Bijstandsklanten die het afgelopen jaar een maatregel hebben ontvangen gerelateerd aan de arbeidsverplichting ontvangen deze inspanningspremie niet.

De gedachte erachter is dat de klant die niet of onvoldoende zijn best doet om uit de uitkering te raken er feitelijk voor kiest om bijstandsafhankelijk te zijn.

Dan dient hij daarvoor ook niet “beloond” te worden door middel van het minimabeleid zoals dat voorheen wel het geval kon zijn.

Aldus geldt voor bijstandsklanten met een arbeidsverplichting zowel een beloningssysteem als een sanctiesysteem. Indien zij zich voldoende inspannen richting arbeidsmarkt worden zij (extra) beloond met een inspanningspremie, doen zij dat niet dan wordt een maatregel opgelegd (de bijstand wordt verlaagd) en ontvangen zij geen inspanningspremie

Wij zijn van mening dat hier een sterke activerende prikkel vanuit gaat.

We kennen dus in het activerend en financieel ondersteunend minimabeleid vanaf 1 januari 2015 de volgende voorzieningen:

- a. Algemene voorziening (de collectieve aanvullende zorgverzekering)
- b. Het POB (voor hen die geen uitzicht hebben op inkomensverbetering of
- c. De inspanningspremie (voor hen die dat uitzicht wel hebben en een bijstandsuitkering ontvangen)
- d. En tenslotte als sluitstuk de individuele bijzondere bijstand

Dit is dus een verschil met het minimabeleid dat tot nu toe gevoerd is.

Dat minimabeleid kent de volgende voorzieningen:

- a. De collectieve aanvullende zorgverzekering
- b. De categoriale regeling chronisch zieken, gehandicapten en ouderen
- c. De categoriale regeling participatie schoolgaande kinderen
- d. De groepsbijstandsregeling sportieve sociaal culturele activiteiten
- e. De langdurigheidstoelage
- f. En ook hier als sluitstuk de individuele bijzondere bijstand

De collectieve aanvullende zorgverzekering is ook onder de Participatiewet nog toegestaan. Dit geldt niet voor genoemde regeling chronisch zieken etc.

Tevens heeft de wetgever voor chronisch zieken en gehandicapten de Compensatieregeling eigen risico afgeschaft (Cer) alsmede de Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten (Wtcg). Wel heeft het kabinet middelen gestort in het gemeentefonds om voor de groep van chronisch zieken en gehandicapten een individuele maatwerkvoorziening mogelijk te maken.

Besloten is om deze individuele maatwerkvoorziening in Holland Rijnland verband onder andere onder te brengen in de collectieve aanvullende zorgverzekering. Dit komt neer op uitbreiding van het pakket van de collectieve aanvullende zorgverzekering dat door Zorg en Zekerheid voor de doelgroep van het minimabeleid wordt aangeboden.

De langdurigheidstoelage is onder de Participatiewet vervangen door de Individuele inkomenstoelage (die wij, zoals meermalen aangegeven, in dit voorstel hebben aangeduid met de term Persoonsondersteunend budget). Net als bij de langdurigheidstoelage het geval is (was), is de gemeente bij het bepalen van de individuele inkomenstoelage (POB) vrij om de doelgroep ervan (laag inkomen en geen uitzicht op inkomensverbetering) naar eigen inzicht te bepalen alsmede de hoogte van de toeslag. In vergelijking met de langdurigheidstoelage wordt voorgesteld de individuele inkomenstoelage (POB) op een hoger bedrag vast te stellen dan de langdurigheidstoelage.

Voorgesteld wordt namelijk het POB vast te stellen op respectievelijk € 800,- voor gehuwden en € 500,- voor de alleenstaande (ouder). Hierbij is het bedrag voor de alleenstaande gelijk gesteld met dat van de alleenstaande ouder, omdat onder de Participatiewet beide groepen worden gelijkgesteld. De extra kosten die de alleenstaande ouder heeft worden immers (uit andere bron) al vergoed via de zogenaamde kindregelingen.

In 2014 bedroegen deze bedragen in het kader van de langdurigheidstoelage nog: alleenstaande € 361,- alleenstaande ouder € 464,- en voor gehuwden € 515,-

De bedragen zijn hoger vastgesteld om hiermee het verlies aan categoriale (en groeps) regelingen, zoals de wetgever dat beoogd heeft, te compenseren en aldus het minimabeleid op het huidige ruimhartige niveau te houden, zij het (veel) meer activerend.

II Verordening tegenprestatie naar vermogen

In de Participatiewet en de IOAW en IOAZ is opgenomen dat van personen die bijstand/uitkering ontvangen een tegenprestatie naar vermogen wordt gevraagd. Een uitzondering geldt voor personen die volledig en duurzaam arbeidsongeschikt zijn en wanneer sprake is van dringende redenen.

Wij hebben ervoor gekozen om de tegenprestatie op te leggen aan klanten die in beginsel tenminste 24 maanden een uitkering ontvangen. De eerste jaren dat de klant een uitkering ontvangt, zal de focus immers vooral gericht zijn op re-integratie (en niet op de tegenprestatie). Daar komt bij dat de dringendheid van de wederkerigheid groter wordt naarmate men langer een beroep doet op de gemeenschap. Daarnaast is sprake van uitvoeringskosten die samenhangen met het (laten) uitvoeren van de tegenprestatie.

De verordening biedt overigens voldoende flexibiliteit om de termijn van 24 maanden eventueel terug te brengen naar 12 maanden of 36 maanden.

In de verordening is het verder zo geregeld dat de klant die langer dan 24 maanden een uitkering ontvangt, kan worden vrijgesteld van de tegenprestatie indien hij bijvoorbeeld al onbeloonde maatschappelijke nuttige activiteiten verricht van een zekere omvang c.q. een traject volgt dat gericht is op regulier werk. Dit ter beoordeling van ons dagelijks bestuur.

Vraag is ook wie de zorg draagt voor de werkzaamheden van de tegenprestatie. In het licht van de veranderende verhouding tussen burger en overheid, waarbij de verantwoordelijkheid meer bij de burger is komen te liggen, lijkt het voor de hand te liggen om die verantwoordelijkheid zoveel mogelijk bij de klant zelf neer te leggen. Indien het de klant niet lukt (om binnen een bepaalde termijn) zelf een passende tegenprestatie te regelen binnen de aangegeven termijn, dan neemt de ISD de regie over.

Een andere vraag is hoe lang de klant de tegenprestatie zou moeten leveren en de omvang daarvan. Naar onze mening is het verstandig deze in omvang en duur enigszins te beperken en uiteraard af te stemmen op de capaciteiten en mogelijkheden van de klant (tegenprestatie naar vermogen). Uit jurisprudentie blijkt dat 32 uur per week in ieder geval teveel wordt gevonden voor de tegenprestatie.

Gelet op voorbeelden elders is er voor gekozen om de tegenprestatie in beginsel op 8 uur per week vast te stellen gedurende in beginsel 15 weken per 12 maanden. Er staat 'in beginsel' omdat er immers altijd een individuele afweging moet worden gemaakt.

De voorgestelde verordening is vooral bedoeld als raamverordening. Veel zal nog neergelegd moeten worden in uitvoerende beleidsregels. Te beantwoorden vragen in dit verband zijn onder meer:

- In hoeverre leggen wij dwang op en of motiveren wij (of beiden?)
- Hoe zorgen wij er voor dat wij de doelgroep van de tegenprestatie goed kennen?
- Hoe zorgen wij voor passende werkplekken?
- Hoe regelen wij de begeleiding?
- Zijn wij bereid om budget beschikbaar te stellen (voor fte/voor andere organisaties)?
- Hoe zorgen wij voor de veiligheid van onze klanten?
- Hoe en in hoeverre handhaven wij?
- Doen wij iets als de klant de tegenprestatie heeft voltooid? Enz.

Inmiddels is ervaring opgedaan met de tegenprestatie in de vorm van pilots.

Die ervaring is neergelegd in (voorlopige) uitvoerende beleidsregels die ter kennisname zijn bijgevoegd. De verordening biedt voldoende flexibiliteit om deze beleidsregels aan te passen

Het is de bedoeling dat de verordening en de beleidsregels na één jaar geëvalueerd worden.

III Afstemmingsverordening

De verordening die wordt voorgelegd is in grote lijnen gebaseerd op de modelverordening van de landelijke Programmaraad. In deze modelverordening zijn de maatregelen/afstemmingsverordening voor de Participatiewet en voor de IOAW/IOAZ samengevoegd en is de verlaging wegens niet/onvoldoende nakomen van de geüniformeerde arbeidsverplichting geïntroduceerd.

De belangrijkste beleidskeuzes zijn hieronder toegelicht:

1. Introductie geüniformeerde arbeidsverplichtingen

De regering vindt de bijstand op dit moment nog niet activerend genoeg. De regering wil dat mensen meer dwang en drang ervaren om werk te zoeken. Het gaat daarbij niet alleen om voltijd werk, maar ook om deeltijd werk of tijdelijk werk.

Daarom worden vanaf 1 januari 2015 enkele arbeidsverplichtingen in de Participatiewet zelf opgenomen als zelfstandige arbeidsverplichtingen. Dit zijn de zogenaamde 'geüniformeerde arbeidsverplichtingen'.

Enkele voorbeelden van geüniformeerde arbeidsverplichtingen:

- De verplichting die is opgelegd aan de belanghebbende om ingeschreven te staan bij een uitzendbureau, geldt als geüniformeerde verplichting.
- Daarnaast moet een belanghebbende die wil verhuizen, voorafgaand aan die verhuizing, in de buurt van zijn nieuwe woonplaats naar werk moeten zoeken.
- En een belanghebbende moet bereid zijn tot een reistijd van maximaal 3 uur per dag als dat noodzakelijk is voor het krijgen, aanvaarden of behouden van werk.

Komt een belanghebbende deze geüniformeerde arbeidsverplichtingen niet na, dan moet de bijstand worden verlaagd met in beginsel 100% voor een bij afstemmingsverordening bepaalde duur. In de wet staat dat de verlaging minimaal 1 maand en maximaal 3 maanden bedraagt.

De regering heeft hiermee (in het verlengde van de Wet Boeten die geldt bij schending van de inlichtingenplicht) gekozen voor het in de wet regelen van een zwaardere sanctionering.

a) Duur van de verlaging bij niet nakomen geüniformeerde arbeidsverplichtingen
Wat betreft de hoogte van deze verlaging hebben gemeenten dus géén vrijheid: deze bedraagt 100%.
Wat betreft de duur van deze verlaging moet in de 'Afstemmingsverordening' worden bepaald voor welke duur de verlaging van de bijstand wordt opgelegd .

Vraag is dus gedurende welke duur de verlaging moet worden toegepast (bij de eerste en volgende gedragingen) en de duur moet tussen de 1-3 maanden liggen.

Wij hebben een onderscheid gemaakt naar de soort gedraging. Als sprake is van een ernstiger gedraging c.q. als de gevolgen van een gedraging groter / concreter zijn, wordt een zwaardere verlaging opgelegd. Daarom is in de verordening onderscheid gemaakt tussen:
- enerzijds het niet verkrijgen van arbeid (concreet voorbeeld: het niet solliciteren) en
- anderzijds het niet aanvaarden / behouden van arbeid (een aangeboden contract niet tekenen / werk opzeggen).

Voor de minder ernstige gedragingen geldt dan de wettelijke 'minimum' verlaging van 100% gedurende 1 maand. Voor ernstiger gedragingen geldt dan een maatregel van 100% gedurende 2 maanden.

b) Duur van de verlaging bij recidive niet nakomen geüniformeerde arbeidsverplichtingen
Is sprake van recidive (dus van een herhaling van dezelfde gedraging/schending van dezelfde verplichting binnen 12 maanden), dan moet de verlaging op grond van de Participatiewet in ieder geval langer zijn dan de eerdere periode van verlaging (artikel 18 lid 6 PW).
De verlaging wordt daarom bij een eerste recidive verlengd naar 2 maanden als voor de 1e gedraging een verlaging van 1 maand gold. En de verlaging wordt bij een eerste recidive verlengd naar 3 maanden, als voor de 1e gedraging een verlaging van 2 maanden kon worden opgelegd.

c) Verrekenen (toedelen) verlaging over langere periode bij niet nakomen geüniformeerde arbeidsverplichtingen
In de wet is de mogelijkheid opgenomen om in de verordening te bepalen dat de verlaging wegens het niet nakomen van de geüniformeerde arbeidsverplichtingen kan worden 'verrekend' (toegedeeld) over maximaal 3 maanden. Namelijk over de maand van oplegging van de verlaging en de 2 volgende maanden.

In de verordening is gebruik gemaakt van deze wettelijke bevoegdheid. Als sprake is van bijzondere omstandigheden, kan de verlaging van 1 maand worden 'verrekend' (toegedeeld) over 2 maanden. En bij een verlaging van 2 maanden, kan deze worden verrekend over 3 maanden. Als echter sprake is van het niet aanvaarden of behouden van algemeen geaccepteerde arbeid, vindt er gelet op de ernst van deze gedraging géén verrekening plaats.

2. De niet-geüniformeerde arbeidsverplichtingen en andere verplichtingen/gedragingen

Zoals uit voorgaande blijkt, is de beleidsvrijheid wat betreft de geüniformeerde arbeidsverplichtingen heel beperkt. Voor andere afstemmingswaardige gedragingen heeft de gemeente meer beleidsvrijheid. Waarbij uiteraard wel binnen de marges van de wet en jurisprudentie moet worden gebleven.

Het verlagingregime moet in zijn geheel in balans en consistent zijn. De verlaging van de uitkering bij het niet nakomen van deze overige verplichtingen moet in redelijke verhouding staan tot het niet nakomen van de geüniformeerde arbeidsverplichtingen. Een andere keus zou niet consistent zijn en tot rechtsongelijkheid leiden.

Dit betekent dat voor een aantal gedragingen hogere verlagingen gelden dan volgens de huidige verordening. Voor de meeste gedragingen is qua hoogte van de verlaging echter aangesloten bij de huidige maatregelenverordening.

3. Geen waarschuwing

Tot slot is in de verordening niet meer de mogelijkheid van het geven van een waarschuwing opgenomen. Volgens de nieuwe Participatiewet/Wet maatregelen WWB is het geven van een waarschuwing bij het niet nakomen van de geüniformeerde arbeidsverplichtingen niet toegestaan.

In het verlengde hiervan is de waarschuwing voor andere situaties (en conform de modelverordening) ook niet meer opgenomen in de verordening. De (uniforme en de niet uniforme) arbeidsverplichtingen en overige verplichtingen horen consistent te worden beoordeeld. De verlaging wordt overigens afgestemd op de ernst van de gedraging, de mate van verwijtbaarheid en de omstandigheden van de belanghebbende. En voor de geüniformeerde arbeidsverplichtingen geldt dat bij ontbreken van verwijtbaarheid geen verlaging wordt toegepast (artikel 18 lid 9 PW) en ook als sprake is van dringende redenen wordt een maatregel afgestemd op de omstandigheden van belanghebbende en diens mogelijkheden om middelen te verwerven (artikel 18 lid 10 PW).

IV Verordening cliëntenparticipatie

De cliëntenparticipatie is geregeld in artikel 47 Participatiewet en heeft betrekking op werk en inkomen. Nu ziet het er naar uit dat werk en inkomen op verschillende niveaus worden georganiseerd. Werk bij het Servicepunt Werk en inkomen bij de ISD.

Onduidelijk is nog hoe het Servicepunt Werk juridisch vorm wordt gegeven. De verwachting is dat per 1 januari 2015 nog geen sprake is van een daadwerkelijke juridische eenheid/zelfstandigheid. Dit zou betekenen dat het Servicepunt Werk uitvoert in opdracht en onder verantwoordelijkheid van de gemeenten (mandaatsvorm) en dat het personeel daar vooralsnog wordt gedetacheerd.

Deze aanname heeft ook gevolgen voor de cliëntenparticipatie.

Als uitgangspunt is ervoor gekozen om vanuit de lokale cliëntenraden (inkomen) klanten af te vaardigen voor cliëntenparticipatie op subregionaal niveau (werk). Dit is geregeld in de (lokale) verordening op de cliëntenparticipatie.

Zolang het Servicepunt Werk juridisch niet zelfstandig is, zal niet geadviseerd kunnen worden aan dat Servicepunt Werk maar aan de opdrachtgever (gemeenten/ISD).

De adviezen op het gebied van werk kunnen dan (in samenspraak) uitgebracht worden door de lokale cliëntenraden (dus door die van de ISD, Katwijk en Oegstgeest apart). Men adviseert immers aan de eigen organisatie. Die werkwijze kan geregeld worden in het huishoudelijke reglement.

Zodra het Servicepunt Werk die juridische zelfstandigheid wel bezit (het valt bijvoorbeeld onder een gemeenschappelijke regeling) zal wel rechtsreeks geadviseerd kunnen worden aan het Servicepunt Werk. De adviezen op het gebied van werk zullen dan uitgebracht kunnen worden door bedoelde

afgevaardigden en niet meer via de lokale cliëntenraden. De werkwijze van die subregionale cliëntenraad werk zou dan in een aparte (subregionale) verordening ondergebracht kunnen worden. Het opstellen van die verordening is niet aan de ISD maar aan de subregio.

In de voorgestelde verordening is een en ander geregeld. Voor het overige wijzigt de voorgestelde verordening (inhoudelijk) niet ten opzichte van de huidige verordening (uit 2009). Verder is van de gelegenheid gebruik gemaakt om het huishoudelijk reglement aan te passen aan de huidige praktijk.

V Verordening individuele studietoelage

De Invoeringswet Participatiewet legt de gemeenteraad de verplichting op in een verordening regels vast te stellen over het verlenen van een individuele studietoelage. Hiermee krijgt het dagelijks bestuur de mogelijkheid mensen, van wie is vastgesteld dat ze niet in staat zijn het minimumloon te verdienen, een individuele studietoelage te verstrekken als ze studeren. Het afronden van een studie versterkt de positie op de arbeidsmarkt. Een diploma is een bewijs tegenover werkgevers dat iemand gemotiveerd is en veel in zijn mars heeft.

Mensen met een arbeidshandicap hebben volgens de regering een extra steuntje in de rug nodig als het gaat om studeren. Voor hen is de drempel om te lenen een stuk hoger, omdat de kans op een baan later lager is. Een studieregeling stimuleert mensen om toch de stap te zetten om naar school te gaan of een studie te gaan volgen. Ook biedt het een financiële compensatie voor het feit dat het voor deze groep vaak moeilijk is om de studie te combineren met een bijbaan.

De individuele studietoelage moet worden aangemerkt als een vorm van bijzondere bijstand (artikel 5, onderdeel d, van de Participatiewet). De individuele studietoelage is niet gerelateerd aan bepaalde kosten. Het is een inkomensondersteunende maatregel voor mensen van wie is vastgesteld dat ze niet in staat zijn het minimumloon te verdienen.

Met betrekking tot het laatst genoemde criterium kan het dagelijks bestuur advies inwinnen bij het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen. Het gaat om advies met betrekking tot het oordeel of een persoon met voltijdse arbeid niet in staat is tot het verdienen van het wettelijk minimumloon, doch wel mogelijkheden tot arbeidsparticipatie heeft. Het zal niet altijd nodig zijn om dit advies in te winnen omdat de loonwaarde van de klant eventueel ook via een andere bron bekend kan zijn.

In overeenstemming met het gevoerde bijzonder bijstandsbeleid waarbij periodieke uitkeringen voor de duur van maximaal 12 maanden worden toegekend is er voor gekozen dit ook te laten gelden voor de toeslag. Daarna kan betrokkene een nieuw verzoek indienen.

Beleidsvrijheid is er ook ten aanzien van de hoogte van de toeslag. De vergoeding die het UWV thans uitkeert aan Wajongers bedraagt 25% van het wettelijk minimum(jeugd)loon. Hierbij sluiten we aan. Echter dit is een brutoloon, terwijl de bijstand werkt met netto bedragen. Daarom is de bijstandsnorm voor gehuwden (artikel 21 onderdeel c van de Participatiewet) als uitgangspunt genomen. De individuele studietoelage bedraagt voor personen van 23 jaar of ouder 25% van deze norm. Voor de andere leeftijdsgroepen is een lager percentage genomen, ongeveer overeenkomend met het verschil in de minimumjeugdlonen per leeftijdsgroep.

Is sprake van gehuwden die allebei afzonderlijk voldoen aan de voorwaarden voor een individuele studietoelage, dan komen zij afzonderlijk in aanmerking voor een individuele studietoelage.

VI Verordening re-integratie en loonkostensubsidie

In samenspraak met de gemeente Katwijk is er naar gestreefd om beide verordeningen op dit terrein zoveel mogelijk met elkaar in overeenstemming te laten zijn in verband met de voorgenomen samenwerking in het Servicepunt werk i.o. Dit isgelukt.

Met betrekking tot de volgende voorzieningen is de gemeenteraad verplicht om regels op te nemen in deze verordening:

- scholing of opleiding, bedoeld in artikel 10a, vijfde lid, van de Participatiewet
- de premie, bedoeld in artikel 10a, zesde lid, Participatiewet et)
- participatievoorziening beschut werk, bedoeld in artikel 10b van de Participatiewet
- no riskpolis (artikel 8a, tweede lid, onderdeel b, van de Participatiewet)

Hieraan is in deze verordening uitvoering gegeven. Tevens geeft deze verordening ook uitvoering aan artikel 6, tweede lid, van de Participatiewet. Overeenkomstig deze bepaling dient de gemeenteraad bij verordening regels vast te stellen over de doelgroep loonkostensubsidie en de loonwaarde.

De loonkostensubsidie zoals beschreven in deze verordening kan uitsluitend worden ingezet als de persoon in kwestie behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie, als bedoeld in artikel 6, eerste lid, onderdeel e, van de Participatiewet: mensen met een arbeidsbeperking. Deze nieuwe vorm van loonkostensubsidie is niet per definitie tijdelijk, maar kan indien nodig voor een langere periode worden ingezet. Met dit instrument compenseert de gemeente werkgevers voor de verminderde productiviteit van de werknemer.

In de Participatiewet staat dat de methodiek van Loonwaardebepaling moet worden uitgewerkt in de verordening. In de verordening beschrijven we de methodiek van loonwaardebepaling en wie het uitvoert. Het dagelijks bestuur kan hierbij gebruik maken van de 'werkwijze vaststelling loonwaarde UWV' om de loonwaarde van een persoon te bepalen. In de bijlage van de verordening zijn de stappen beschreven om de loonwaarde vast te stellen. Deze werkwijze is afgestemd met het UWV en met de regio Holland Rijnland en voldoet aan de door het Rijk gestelde voorwaarden (zorgvuldig, geobjectiveerd en transparant).

VII, VIII en IX Overige verordeningen (niet inhoudelijk gewijzigd)

In artikel 78z, zevende lid, van de Participatiewet staat dat de gemeenteraad binnen 6 maanden na inwerkingtreding van de Participatiewet (per 1 januari 2015) de in de wet genoemde verordeningen opnieuw moet vaststellen. Dit betekent dat alle verordeningen opnieuw moeten worden vastgesteld, ook als deze verordeningen inhoudelijk niet hoeven te worden aangepast.

De volgende verordeningen zijn tekstueel (dus niet inhoudelijk) gewijzigd, in die zin dat verwezen wordt naar de Participatiewet (in plaats van naar de WWB):

1. Handhavingsverordening PW, IOAW en IOAZ ISD Bollenstreek 2015
2. Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive ISD Bollenstreek 2015
3. Verordening inburgering ISD Bollenstreek 2015 (deze vervangt wat betreft het onderdeel inburgering de Participatieverordening ISD Bollenstreek 2013)

1. De Handhavingsverordening

In deze verordening geeft de gemeenteraad het dagelijks bestuur opdracht om:

- a. beleid te maken over de wijze waarop zorg wordt gedragen voor een rechtmatige en doelmatige uitvoering van de PW, IOAW en IOAZ (het dagelijks bestuur heeft uitvoering gegeven aan deze opdracht in de vorm van het 'Handhavingsbeleidsplan');
- b. de gemeenteraden jaarlijks in de jaarrekening te informeren over de handhavingsmaatregelen.

2. De Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive ISD Bollenstreek 2015

In 2013 is de 'Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving' in werking getreden. Deze wet heeft de bestuurlijke boete bij een schending van de inlichtingenplicht geïntroduceerd in de WWB. Is een bestuurlijke boete opgelegd en ontvangt de belanghebbende bijstand, dan moet de bestuurlijke boete worden verrekend met de lopende uitkering.

In beginsel moet een gemeente bij verrekening de bescherming van de beslagvrije voet in acht nemen. Is echter sprake van een bestuurlijke boete wegens recidive, dan kan de gemeente besluiten gedurende maximaal 3 maanden de boete ook met de beslag vrije voet te verrekenen. De gemeenteraad moet bij verordening regels stellen over deze tijdelijke buitenwerking stelling van de beslagvrije voet bij recidive. Dat is in deze verordening gedaan.

3. Verordening inburgering ISD Bollenstreek 2015

In deze verordening staat hoe het dagelijks bestuur uitvoering geeft aan de (nog resterende) taken op het gebied van inburgering. De gemeente was tot 1 januari 2013 wettelijk verplicht om inburgeringsplichtigen een inburgeringsvoorziening (taal cursus) aan te bieden. De gemeente moest deze inburgeringsplicht ook handhaven (dus controleren of inburgeringsplichtigen tijdig hun diploma haalden).

Vanaf 1 januari 2013 is de Wet inburgering gewijzigd. Nieuwe inburgeringsplichtigen zijn zelf verantwoordelijk voor hun inburgering. Volgens het overgangsrecht van de gewijzigde Wet inburgering blijven gemeenten wel verantwoordelijk voor personen die voor 1 januari 2013 inburgeringsplichtig zijn geworden. In deze verordening is geregeld hoe het dagelijks bestuur de inburgering/handhaving uitvoert voor de mensen die onder het overgangsrecht van de gewijzigde Wet inburgering vallen.

Wij hopen u met bovengenoemde toelichting voldoende te hebben geïnformeerd.

Vragen

Voor vragen over deze brief en de bijlagen kunt u contact opnemen met de beleidsmedewerkers van de ISD. Dit zijn mevrouw Jetty Houtsma en Dick Witteman. Zij zijn bereikbaar via de e-mailadressen j.houtsma@isdbollenstreek.nl en d.witteman@isdbollenstreek.nl en telefonisch op respectievelijk (0252)345 082 en (0252) 433 934.

Met vriendelijke groet,
Het dagelijks bestuur van de
ISD Bollenstreek, namens deze,

R.J. 't Jong
Directeur